

Prizaha, levzemši ponedeljek, vsak dan jutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni naj se pošljejo uredništvu. Nehrunkirana pisma se ne sprejemajo, rokopolji se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna Edinost. Naročnice znaša za mesec L. 7. — 3 mesece L. 19.50, pol leta L. 37. — Letno L. 70. — Za izozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v široki ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcem in obrtnikom po 40 centov. — Oglasi iznajdnim in vabilom po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošljejo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Dovolj je strahovanja!

Naša dežela je prišla še le pred kratkim pod Italijo in sicer potom vojne. Preko glave celokupnega prebivalstva Julijske Krajinje je torej nastopila čez noč korenita izprememba, ki nas je postavila pred popolnoma nova dejstva, na kateri ni bil nihče pripravljen ne med Italijani ne med Slovani naših krajev. Ko se kaka dežela održe od prejšnje države in priključi k drugi, se izvrši za prizadeto prebivalstvo najzajemljivejša med vsemi revolucijami. Ljudje, ki so bili desetletja in stoletja vajeni misliti, čutiti ter urejati svoje zasebno in javno življenje in delovanje na podlagi določenih pojmov, se znajdejo čez noč kakor v zraku: stari pojmi, običaji, morala, čustvovanje so prišli ob veljavo, nova naziranja so jim nepoznana in tuja. Anektirani prebivalci postanejo podobni telesu brez glave, čredi brez pastirja, hiši brez trdnega postavljenega temelja.

V takšnem položaju se nahaja prebivalstvo po vseh pokrajinah, ki so bile po vojni anektirane k novim državam. Posledica tega je, da čutijo taki novi državljani okoli sebe nekako čudno puščavo, ki povzroča posebno vrsto nerazpoloženja. Pri tem gre za poseben psihološki pojav, ki ga je treba vzeti, kakršen je, in s katerim mora vsaka pametna država osvojiteljica računati in ga skrbno upoštevati.

Vsaka pametna uprava bi morala imeti pred očmi, da se duševnosti celih pokrajin ne da izpremeniti z eno potezo peresa niti z eno potezo meča. Kakor se duševnost narodov polagoma ustvarja tekom stoletij, tako se da na drugi strani le polagoma izpremeniti in spraviti na novo pot. Za to je potrebna v novih krajih posebna politika — za nove prebivalce, ki ji mora biti naloga, da anektirano ljudstvo počasi privadi k novemu položaju in prilagodi k njemu njegov duševni in gospodarski ustroj.

Kako postopajo druge države napram svojim novim pokrajinam, o tem smo le slabo obveščeni in nas tudi dalje ne zanima. Kar pa se tiče naših pokrajin, moramo naglasiti, da so italijanski upravniški zabredli na popolnoma zgrešeno pot. Vse postopanje poklicanih in nepoklicanih »varuhov« države v naših pokrajinah v zadnjih starih letih nam dokazuje, da hočejo rešiti vprašanje novih pokrajin s popolnoma napačnimi sredstvi in sicer potom neusmiljenega strahovanja prebivalstva, posebno nas drugorodcev. V ta namen je dala vlada fašistom že davno popolnoma proste roke, da so nam sežgali naše kulturne ustanove, da so opustošili več naših vasi po Istri, izgnali naše najboljše ljudi iz njihovega domovanja itd. Ista politika strahovanja se je vestno izvajala tudi povodom državnih in občinskih volitev in pri raznih drugih priložnostih. Mora se priznati, da je ta politika dosegla popolnoma svoj »uspeh«. Ljudstvo je prestrašeno in se boji!

Toda ni nikakega dvoma, da je taka politika velika psihološka napaka, ki bo delovala s svojimi posledicami na cela pokolenja. Poleg te najbolj grobe napake jih je še cela nepregledna vrsta drugih, ki se delajo na vseh mestih naše uprave, od najvišjega do najnižjega. Čim bolj so uradne osebe v neposredni dotiki z ljudstvom, tem usodnejše delujejo seveda njihove napake. Tako so bili veliki škodljivci miru

od začetka zasedbe do danes občinski gerentje in orožniški brigadirji. Kar so počenjali in še počenjajo ti gospodje, bije naravnost v obraz zdramemu razumu tudi najpristojnejša kmetiča. O gerentih in njihovi občinski »upravi« smo govorili dovolj svoj čas in sedaj po volitvah smo nanje že skoraj pozabili. Tem bolj pa so se v zadnjem času začeli proslavljati gospodje brigadirji. Ti gospodje, ki so stopili na mesto nekdanjih avstrijskih »vahmojstrov«, delajo zares pravo protitalijansko agitacijo med našim ljudstvom. Tako na pr. slavni brigadir na Cerkljanskem, ki je dal razgnati procesijo sv. Rešnjega telesa. Kaj si more misliti ljudstvo, ki je žvelo stoletja v državi, kjer so bile procesije dovoljene, ko vidi, da sme navaden brigadirček na najsurovejši način razgnati take svečanosti? Kaj si more misliti ljudstvo, ki je bilo vajeno videti, da so vojaški oddelki izkazovali Najsvetejšemu vojaško čast, ko vidi sedaj, da sme tak brigadirček pokrit pod baldahin in v cerkev s kapo na glavi pred altar!

Kaj si more misliti naše naše ljudstvo o takim zastopniku oblasti? Ali pa o onem brigadirju v Sturjah, ki si celo upa ustaviti in preprečiti sodnim potom pravilno dovoljeno ekzekucijo? In pa o tistih brigadirjih, ki očitno dajejo potuho fašistom in pdpajo njihove »sprehode« med našim mirobiljubnim prebivalstvom? Končno, da bo slika popolna, kako varujejo državne interese tisti brigadirji, ki silijo naša društva, da morajo pri svojih prireditvah tudi plesati, kakor se je zgodilo v Otaležu? O pretepanju ljudi nečemo niti govoriti.

Hvala Bogu, kakor povsod so tudi tu častne izjeme in naše ljudstvo jih je očitno priznalo s tem, da poskusi vse, da si takega poštenega brigadirja ohrani. Večino pa žalibog ne razume svoje naloge in izvaja politiko strahovanja nad našim ljudstvom. Tisti, ki postopajo zmerno in pametno, delajo to po svoji spodbudi in znano nam je, da jim »višji« ne štejejo tega za nikako zaslug, kot bi uživali le tedaj, ko vidijo, da se mi tresemo in bojimo. Pri tem se ne vprašujejo ne oblasti ne javno mnenje, ali je to prav in koristno, ali je pošteno, da se za dejanja posameznikov kliče na odgovor celokupno naše ljudstvo, z eno besedo ali je prav in pošteno držati v večnem strahu eno izmed najmiroljubnejših ljudstev v vsej Evropi. To vprašanje naj si postavijo posebno sedaj, ko so se povodom gredga dejanja na Krnu, dogodile nad našim ljudstvom nova nasilja, kljub temu da je vse naše ljudstvo enodušno vstalo na nohte proti skrunilcem spomenika na omenjenem hribu. Kljub vsemu temu se nam napovedujejo nove grožnje in represalije!

Mi smo naše upravnike in vse laško javno mnenje ponavno svarili pred temi napakami, ki so v nasprotju s najelementarnejšimi načeli psihologije ljudskih množic. V interesu države in v interesu obeh plemen je, da se ta politika strahovanja v novih pokrajinah temeljito pomete in začne s pametno in smotreno politiko, kakršna zahteva prehodna doba, v kateri se nahaja naša dežela.

Dovolj je politike strahovanja!

Italija

Poslanska zbornica

RIM, 24. Po običajni rešitvi vprašanj je torej posl. Lanza di Trabia predlagal, da se zdeli trentinski gospej Luizi Zeni letna pokojnina na 6000 lir. Povdarjal je njene patriotske zasluge in pokazal, kako je vsled naporov v vojnem območju prišla v stisko. Zaupa v zbornico, da bo tozadevni zakonski načrt vzela v pretres.

Sledilo je nato nadaljevanje debate o zakonskem načrtu glede veleposestev. Po kratki razpravi je bil prvi člen načrta odobren.

Vprašanje izseljevanja v Ameriko

RIM, 24. Ker stopi s 1. julija v veljavo zakon o omejitvi priseljevanja v Zedinjene države, tako da bo smelo v deželo le 42.500 italijanskih državljanov, so ameriški konsulati v Italiji odklonili potrdilo na potnih listih vsem tistim, ki jih niso smatrali za vredne, da bi se jim dovolila naseilitve v Zedinjenih državah. Konsuli so hoteli doseči s tem, da bi imeli prvenstveno družine tistih, ki so sprejeli ameriško državljanstvo. Komisariat za izseljenike je takoj opozoril državni urad v Washingtonu na nevarnost, da bi tako postopanje znalo povzročiti razne nepravilnosti. Komisariat je hotel doseči, da bi se potni listi potrdili vsem tistim, ki imajo pravilne listine.

Washingtonska vlada je ugodila tej upravičeni želji ter je dala svojim konsulatom v Italiji navodila, da naj se prvenstvena pravica tistih, ki jim daje zakon posebne ugodnosti, upošteva le tolko, da pridejo oni prvi na vrsto. Potemtakem dobijo vsi, ki imajo vse druge listine v redu, potrdilo potnega lista.

Velikanski požar v Bologni

BOLOGNA, 24. V skaladišnih trgovca s žitom Baudieri ja je izbruhnil danes ponoči požar. Ognjegasci, ki so prihiteli na lice mesta in katerim je pomagalo vojaštvo, so se morali zadovoljiti s tem, da so

požar omejili, ker se je ta zelo hitro razširil tudi na sosednje hiše. Stanovalci so se utegnili rešiti življenje in del pohištva. Človeških žrtev ni. Škoda se ceni na 10 milijonov.

Invaident v Draču

ŽENEVA, 23. K znanemu incidentu v Draču je dala albanska vlada pojasnilo, da je bil italijanski poštni urad v Draču odpravljen, ker ni bilo več povoda, da bi se vzdrževal. Vendar pa se je nadaljevalo, ne da bi bila albanska vlada o tem obveščena, z uradovanjem v Lloydovi agenciji, katera je dovolila, da se je na njenem posloppu razobesil napis pošte. Dračjski prefekt je večkrat zahteval odstranjenje tega napisa in ko to ni pomagalo, ga je dal odstraniti potem oblastev. Ni bilo nikakih protitalijanskih incidentov ali manifestacij.

Jugoslavija

Narodna skupščina

BEOGRAD, 23. Narodna skupščina je imela večraj dopoldne in popoldne plenarno sejo. Na dnevnem redu so bile interpelacije. Dopoldnaska seja je bila zelo pozno otvorjena z ozirom na dejstvo, da je bila seja prejšnjega dne šele danes ob 1. zaključena.

Namestnik ministra za socialno politiko je odgovarjal na interpelacije radikalnega disidenta posl. M. Ivanika glede zadeve nekega hišnega posestnika Slangerja v Subotici. Minister je na interpelacijo, ki trdi, da je bilo protipostavno dodeljeno nekemu polkovniku Slangerjevo stanovanje, kratko cmenil, da noben državljan ne more biti izven zakona, da se ni kršil zakon, oblasti so postopale v smislu stanovanjske odredbe. K besedi se je oglasil posl. Žebot, nakar je bila po njegovem govoru dopoldnaska seja zaključena.

Popoldne se seja ob 17. nadaljevala. Na vrsto je prišla interpelacija posl. Divca (soc. dem.), ki zahteva od ministra za soc.

politik o pojasnila, zakaj se ni bil zakon o socialnem zavarovanju delavstva objavljen odnosno sankcioniran. Namestnik ministra za soc. politiko je med drugim kratko omenil, da je ta interpelacija sedaj brezpredmetna, ker je bil zakon o socialnem zavarovanju že sankcioniran in objavljen v »Sužbenih Novinah«.

Posl. Divac (soc. dem.) je pripomnil, da je bil zakon šele objavljen, ko je bila vložena njegova interpelacija. Po govorih nekaterih poslancev je zbornica sprejela predlog poslancu Sečurova o glasovanju za prehod na dnevni red. Predsednik je sejo ob 21. zaključil in naznanil, da je na dnevnem redu prihodnje seje kot prva točka razprava o budgetu za leto 1922.

Nekateri parlamentarci so začeli razmotrivati vprašanje razpusta narodne skupščine. Na drugi strani pa je močna struja, ki je za to, da nadaljuje skupščina svoje zakonodajno delo. Po sprejemu budžeta in zakonu o posojilu je potreben za skupščino nov delovni program. Agrarni krogi so za to, da skupščina tudi čimprej reši važne zakone, zadevajoče organizacijo poljedelstva. Po sprejemu volilnega zakona je nastopila v resnici nova etapa v parlamentarnem delovanju. Vlada koalicijska je za to, da se osnuje skupen odbor, ki naj bi sestavil nadaljni delovni program.

Demisija notranjega ministra

BELGRAD, 24. Minister notranjih del dr. Voja Marinković, eden najaktivnejših demokratskih politikov je pismeno obvestil ministrskega predsednika g. Pašića, da podaja ostavko. Kot razlog za ta svoj korak navaja notranji minister edino le svoje rahlo zdravje in da je potreben počitka oz. okrepčila. V pismu veli minister dr. Marinković, da je prevzel v Pašićevem kabinetu težko nalogo, da se čim prej zgradi politični sistem, zasnovan na temeljih vidovdanske ustave. Ker so podani temelji za red in normalno parlamentarno življenje na podlagi ustave, je njegova naloga s tem izvršena. Ker je njegovo zdravje precej rahlo, smatra za potrebno, da poda demisijo ter prosi predsednika, da blagovoli to njegovo prošnjo priporočiti Nj. Veličanstvu kralju v odobrenje.

Slično pismo je notranji minister poslal tudi šefu demokratske stranke g. Ljubi Davidoviću, v katerem ga obvešča o svoji demisiji.

Muslimanska ministarska ostaneta v Pašićevem kabinetu

BELGRAD, 24. Včeraj je bilo uradno objavljeno, da sta muslimanska ministarska Derviš Omerović in Vilović, ki sta se doslej nahajala in statu demissionis, prevzela vodstvo poslov svojih resortov. Minister Omerović je prevzel ministarstvo za narodno zdravje, minister Vilović pa ministarstvo trgovine in industrije. Na ta način ostane desnica Jugoslovenske muslimanske organizacije, zastopana po Maglajiču in dr. Karamehmedoviću še nadalje v vladni koaliciji. Oba ministarska sta včeraj ob 11. dopoldne obiskala ministrskega predsednika g. Pašića.

Nov papežev nuncij v Belgradu

BELGRAD, 24. V Rimu je posvetil kardinal Gaspari za nadškofa in partibus infidelium v Adanu monsignora Pelegrinettijski, ki je določen za apostolskega nuncija v Belgradu. Po izvršeni ceremoniji je papež sprejel nuncija Pelegrinettijski v privatni avdienci.

Prepovedan bolgarski list

BELGRAD, 24. Notranje ministarstvo je prepovedalo prihod v državo sofijskemu listu »Avtonomna Makedonija«, ker piše proti interesom jugoslovenske države.

Razmešitev med Jugoslavijo in Madžarsko pred Zvezo narodov

GENOVA, 24. Vrhovni poslanski svet je predložil Zvezi narodov poročilo, da reši razmejitveno vprašanje med Madžarsko, Rumunsko in Jugoslavijo. Zveza narodov ima nalogo, da popravi nekatere meje, določene v trianonski pogodbi.

Seja reške konstituante v Kraljevcu

ZAGREB, 23. Na seji reške konstituante je predsednik dr. Zanella predložil svoje poročilo o delovanju zadnjega časa. Izid pogajanj med Jugoslavijo in Italijo glede rešitve reškega vprašanja pomenja popolno samostojnost Reke, kar je v prvi vrsti pripisati stremljenju jugoslovenske delegacije. Konstituanta je sprejela to poročilo, nakar so začeli razpravljati o interpelacijah. — Konstituanta zahteva, naj se reški državi vrne pristanišče in železnica, ki ju je Italija protizakonito zaplenila. Vsi sklepi manjšine reške konstituante se razveljavijo, zlasti pa podelitev reškega državljanstva 300 tujcem. Sklenili so, naj se uvedejo trgovinska pogajanja z Italijo in Jugoslavijo. V tem pogledu je bil sprejet sklep, naj se vladi prepuste popolnoma svobodne roke. Konstituanta je sprejela nadalje resolucijo, ki naznanja vsemu kulturnemu svetu, da se Reka še vedno nahaja v območju oboježenih skupin, ki nemoteno ljudstvo terorizirajo. Pri tej priliki je konstituanta tudi protestirala zoper vzdrževanje takega položaja, ki ima namen, da onemogoči funkcioniranje zakonite konstituante in vlade.

Zagrebski veliki sejanj

V soboto je posetilo zagrebski veliki sejanj 15.000 udeležnikov. V nedeljo pa 30.000 udeležnikov. Do sedaj je bilo napravljenih na sejanju sklepov za 50 mi-

ljonov dinarjev. Največ uspehov so dosegli: kemična stroka, industrija mila, gospodarski stroji in pa predvsem tekstilna industrija, kjer so dosegle največje uspehe slovenske tovarne, kakor poroča zagrebška »Rječ«. Največ udeležencev je iz Srbije in Macedonije.

Čehoslovaška

Izprememitev avstro - ogrskih posojil v čehoslovaška državna posojila

PRAGA, 24. Čehoslovaški zbornici je bil predložen zakonski načrt o avstrijskih zadolžnicah, ki so v lasti čehoslovaških državljanov. Ta zakon bo veljal za tiste, ki so prijavili vrednostnice te vrste radi obdavčenja kapitala, ako je ta kapital manjši od 25.000 kron brez vojnih posojil. Ti dolgovci se bodo izpremenili v čehoslovaške državne dolgovce z obrestmi po 3% in sicer po menjalnem ključu, ki bo šel od 25 - 75% zapisane vrednosti vojnega posojila. Zakon, ki je bil sprejet 1. 1920., bo veljal tudi nadalje glede vseh tistih, ki so izjavili, da znaša njihovo premoženje nad 25.000 kron. Po zakonu iz 1. 1920. se bivši avstrijski državni dolg izpremeni v čehoslovaškega le tistim, ki podpišejo na vsakih 75 avstrijskih kron 150 čehoslovaških kron državnega posojila.

Trgovska pogodba s Poljsko odobrena

PRAGA, 24. Poslanska zbornica je odobrila čehoslovaško - poljsko trgovsko pogodbo. Čehoslovaški listi vidijo v tej pogodbi izraz čehoslovaške - poljske prijateljstva ter izražajo upanje, naj bi se to prijateljstvo utrdilo tudi na političnem polju.

Opozicija Nemcev na Čehoslovaškem

PRAGA, 24. Nemci nadaljujejo obstrukcijo v parlamentu. Povodom razprave o zakonskem načrtu o podržavljenju železnic Usti-Teplice so postavili kot pogoj za odobritev tega zakona, naj država prizna avstro-ogrsko vojna posojila: Le pod tem pogojem, da bodo nehali z obstrukcijo.

Čehoslovaška industrija

PRAGA, 24. Zveza čehoslovaških industrialcev in Zveza nemških industrialcev na Čehoslovaškem sta sklenili, da se obe združeni strneta v eno enotno društvo, ki bo obsegalo vse industrialce na Čehoslovaškem brez razlike narodnosti. Nova zveza se bo imenovala »Osrednji svet čehoslovaških industrialcev«.

Bolgarska

Ostre odredbe proti hajdukom v Bolgarski

BELGRAD, 24. Belgrajsko »Vreme« poroča iz Sofije, da se je vlada na zahtevo javnosti odločila za ostre odredbe proti hajdukum. Te dni bo predložila narodnemu sobranju zakonski predlog, na podlagi katerega se bo proglasilo obsedno stanje povsod, kjer se bodo pojavili hajduki. Za hajduha se bo smatral vsak, ki je odsoten nad pet dni od svojega doma in ne more dokazati za to vzroka. Vsak ima pravico, da ubije hajduka, za kar se mu ne bo treba zagovarjati pred sodiščem. Prijete hajduke bo vojno sodišče obsedilo na smrt ter bodo ustreljeni tekem desetih dni.

Rusija

Proglas moskovskih braniteljev

RIGA, 24. Branitelji ruskih revolucionarcev v Moskvi so izdali proglas na proletarijat vsega sveta, v katerem ustanavljajo, da rusko sodišče ni priznalo berlinskega ugovora, ter pozivljajo vse delavske stranke, da prosvedujejo proti smrtni obsodbi. Z druge strani je boljševiška vlada izdala proglas, v katerem izjavlja, da je pripravljena držati berlinske obljube in da ne bo obsodila obtožencev na smrt. Edina kazen, ki jih bo zadel, bo izgnanstvo v izozemstvo za vselej.

Francija

Francoski senat za delno amnestijo

PARIZ, 24. Včeraj je senat razpravljal o interpelacijah o usmrtnih ob časov vojne na podlagi obsodb vojaških sodišč. Po razpravi je bila sprejeta resolucija v kateri zahteva senat od vlade, naj poskrbi, da se v bodoče preprečijo skupne obsodbe ter naj izdela načrt za amnestijo, od katere naj pa bodo izključeni dezertjerji in tisti, ki so se drugače pregrešili zoper predpise o vojaški pokorščini.

Anglija

Schanzer v Londonu

LONDON, 24. Reuterjev urad javlja, da pride italijanski minister za zunanje zadeve Schanzer jutri v London.

Po umoru maršala Wilsona

LONDON, 24. Truplo Wilsonovo bo pokopano v stolni cerkvi Sv. Pavla.

DUBLIN, 24. »Ewening Standard« piše, da je načelnik generalnega štaba irske republikanske vojske, ko je zvedel, da se umor pripisuje tej vojski, to vest formalno in odločno dementiral.

LONDON, 24. Italijanski kralj je poslal angleškemu kralju sledečo brzojavko: Nj. V. kralju, London. Imel sem priložnost spoznati in ceniti na italijanskem bojišču izvanredne lastnosti maršala Wilsona ter izjavljam V. V. ob tej žalostni priložnosti vse svoje sožalje nad koncem tega hrabrega vojaka. Viktor Emanuel. Angleški kralj Jurij je tako odgovoril:

Nj. V. kralju Italije, Kopenhagen. Gotov sem da se mi vsi vojniki mojega cesarstva pridružujejo, ker se V. V. zahvaljum za izraz sožalja v času, ko nas je zadel bol radi smrti maršala, ki se je tako izkazal ter izgubil svoje življenje v tako tragičnih okoliščinah. Jurij.

PARIZ, 24. Predsednik republike je poslal angleškemu kralju sožalno brzojavko povodom umora maršala Wilsona.

LONDON, 24. Kralj Jurij se je predsedniku francoske republike Millerandu brzojavno zahvalil za sožalje, ki mu ga je poslal povodom smrti maršala Wilsona. Tudi belgijski kralj je poslal izraz svojega sožalja.

BELFAST, 24. Vest o umoru maršala Wilsona je napravila splošen globok utis. V Ulsteru je Wilson užival spoštovanje in občudovanje. Vest je prejel Sir James Craig ravno ob času, ko je imel severni parlament sejo. Zbornica je v znak žalosti prekinila sejo ter poslala tudi v imenu ulsterskega prebivalstva sožalno brzojavko Wilsonovi vdovi. Obstoja bojažen, da bo ta nov zločin izzval ostre protizgrede in zdi se, da bo težko preprečiti novo prelivanje krvi.

Stavka pomorščakov v Indiji

KALKUTA, 23. Stavka indijskih pomorščakov se zdi da se je ponesrečila. Pomorščaki so se začeli vračati na delo. Daneja je odpotovalo pet parnikov.

Nemčija

Rathenau, nemški minister za zunanje stvari, umorjen

BERLIN, 24. Danes predpoldne je bil umorjen nemški minister za zunanje zadeve Rathenau. Minister se je ob 10.30 odpeljal s svojega stanovanja v ministarstvo za zunanje zadeve. Njegovemu avtomobilu je sledil od blizu drugi avtomobil. Na nekem mestu se je drugi avtomobil približal ministrovemu vozu in tedaj so vstali neznanzi, ki so sedeli v avtomobilu, na nohte ter so streljali z revolverji v ministrov avtomobil. Nato so vrgli proti avtomobilu še eno bombo, nakar so se v vsej naglici odpeljali. Rathenau je kmalu nato umrl v avtomobilu. Morilci so bili trije in so imeli na obrazu krinke. V znak žalosti je zbornica prekinila sejo. Morilci so usli in do sedaj še niso bili prijeti.

Izza kulis rusko - nemškega dogovora

LONDON, 24. Diplomatični dopisnik Dayl Telegrapha piše, da je Rathenau po objavi rusko - nemškega dogovora dal razumeti angleškemu in italijanskemu odposlancu, da bi se o tem dogovoru lahko še razpravljalo, če bi bili zavezniki za to, da da bi se razpravljalo tudi o skrčenju vojne odškodnine. Dobil je odgovor, da je taka kupcija nesprejemljiva.

Danska

Italijanska kraljevska dvojica na Danskem

KOPENHAGEN, 24. Obisk italijanske in danske kraljeve dvojice ter danskega prestolonaslednika v muzeju za starine je trajal skoraj eno uro. Kraljica Jelena se je med drugim zanimala za okostje žene, ki je živela pred približno 3000 leti, izkopano v jutlandskem močvirju. Kralju Viktorju Emanuelu so pokazali tudi zbirko novcev. Italijanski kralj je nato obiskal katoliško pokopališče ter položil na grobove tam pokopanih italijanskih ujetnikov velik venec iz rudičnih vrtnic in belih nageljnov ter s modrim trakom, na katerem je bil kraljevski monogram. Na pokopališču je kralja sprejela italijanska kolonija.

Povratek italijanskih časnikaerjev iz Poljske

DUNAJ, 24. Italijanski časnikaerji, ki so bili poselili Poljsko, so se odpeljali proti Italiji.

Vsak naj to čita!

• VELEVAŽNO ZA VSE TRZACANE. Nihče naj ne čaka zadnjega dne ampak naj se takoj prepriča, če je vpisan v seznam tistih oseb, ki zadobijo italijansko državljanstvo brez drugega (di pieno diritto). Za ta posel se je treba obrniti na Anagrafični urad v ulici Sanità 27 soba št. 63. Rok za reklamacije glede državljanstva poteče dne 5. julija t. l.

Za okoličane je najbolje, da pooblastijo britno osebo, ki bo lahko pogledala seznam za več oseb skupaj ali pa tudi za vso vas.

Opozarjamo vse naše čitatelje na veliko važnost te zadeve. Vsakdo, ki je pristojen v Trst, naj pogleda omenjeni seznam, da ne bo imel v bodočnosti nepotrebnih sitnosti. Znano je, da je točnost v poslovanju anagrafičnega urada radi vojne deloma trpelja, videli smo to najboljše pri volilnih listinah, in zato je človeško nemogoče, da bi bil seznam občine točen in popoln. Na drugi strani pa je vpis v ta seznam občine formalen predpogoj za pridobitev državljanstva in kdor se ne boriža za to, da bo v redu vpisan, bo lahko imel pozneje ne predvidene sitnosti, ko bo n. pr. prošil za potni list, za podelitev kabne obrtne koncesije, ko bo hotel prodati ali kupiti kako nepremičnino, ko se bo potoeval za kako službo, pokojnino itd. Prepričati se mora, če je vpisan vsak možki, ki je dovršil 18. leto, od ženskih samo vdove.

Gospode župne upravitelje prosimo, naj bi to razglasili raz prižnico.

Kriza socialistične stranke

Vsa politična javnost v Italiji se intenzivno peča z najnovjšim korakom socialistične stranke, ki se je izrekla za sodelovanje. Da pa bomo bolj precizni, moramo reči: s korakom večine socialistične parlamentarne skupine. Vodstvo stranke je sicer po večini še vedno nepopustljivo in maksimalistično, toda ta maksimalizem je bolj besedni, in glavnemu se gre za to, da bi se množice ne prestrašile in pokazale hrbet stranki, kjer se njeni voditelji med seboj tepejo za prvenstvo.

Z omenjenim sklepom se je parlamentarna skupina socialistov postavila na lastne noge in je šla preko ukazov vodstva, ki se drži še določb milanskega kongresa. Velika socialistična zgradba poka v svojih temeljih. Moč in solidnost te zgradbe od sedaj štiri silne organizacije, ki so bile vsaj do livornskega kongresa pod enotnim vodstvom politične stranke. Te organizacije so: Splošna delavska zveza (Confederazione general, del Lavoro), kmetiška zadruga parlamentarna skupina, politična stranka. Ako pristajemo k temu še bogati socialistični tisk, tedaj si moramo predstaviti veličino stranke, ki je znala do pred kratkim vpreči v svojo politiko vse omenjene sile. Silovita moč združenih organizacij se je pokazala zlasti povodom zadnjih državnoborskih volitev, ko je izšla socialistična stranka vključ s trašnemu terorju fašistov zmagovita iz volilne borbe, tako zmagovita, da je ta socialistična zmaga občutno pripomogla k Giolittijevemu padcu.

Brez dvoma je, da je struja za sodelovanje v socialističnih organizacijah zelo močna in da njen vpliv raste z vsakim dnevom. Toda vodstvo stranke, ki stoji pod Serratijevim vplivom, je znalo do onega znamenitega sklepa socialistične parlamentarne skupine držati na udi kolaboracionistična stremiljenja nekaterih desničarjev. Toda ti nekateri so narasli, in sicer v oni ustanovi, ki je prva poklicana, da zastopa in brani proletarske interese pred napadi meščanskega kapitalizma. Socialistični parlamentarci so se torej izrekli za sodelovanje, ne vsi, da se razumemo. Skupina, ki je ostala zvesta milanskim določbam, je izjavila, da ostane, dokler se besedni kolaboracionizem ne izpremeni v dejanski.

Posledica tega usodnega sklepa parlamentarne, ki so bili izvoljeni po programu milanskega kongresa, je ta, da je vodstvo Splošne delavske zveze sklicalo kongres v Genovi in vodstvo politične stranke pa socialistični kongres v Milanu. Pri prvi bo desničar D'Aragona oni general, ki bo skušal dobiti večino za sodelovanje, pri političnem kongresu pa bo levičar Serrati skušal pobiti desničarje, toda imel bo nevaležno nalogo.

Sicer pa je Serrati zelo interesanten pojav v socialistični stranki. Po besedah je skrajnej, za maksimalni program, proti sodelovanju, od samega začetka je kokeriral z Moskvo in tretjo internacionalo, in se nikdar uprl boljševiski demagogiji v stranki, toda po dejanjih se je pokazal več desničarja nego levičarja. Prvič se je to pokazalo na livornskem kongresu, kjer je hotel za vsako ceno rešiti enotnost stranke. In vendar je pustil, da se je rajši komunistična manjšina odcepila od stranke, nego pa reformistična, vključ temu da je vsakomur pravičnno upravljanje vprašanja od Turatijevcev. Enotnost stranke bi se bila dala tedaj rešiti z izključitvijo nekaterih izrazitih reformistov, ker v tem slučaju bi se komunisti ne bi ločili od stranke. Morda je tako postopal vsled strahu pred revolucijo, toda njegov maksimalizem je prišel v čudno luč. Tretja internacionala jeno izrekla svoj anatema nad njim, toda Serrati je še vedno trdil, da je komunist in da mu je tretja internacionala napravila krivico, ko ga je posadila pred vrata.

Drugič se je dvomnost Serratijeve politike pokazala ob proglašenju kandidatov stranke na zadnjih državnozbornih volitvah. Serratijeva, torej maksimalna, takozvana komunistična struja, je imela tedaj v stranki tako premoč, da je mogla odločevati o kandidaturah. Toda kaj se je zgodilo tedaj? Kandidaturne liste so se tako sestavile, da so bili desničarji zastopani v njih v neprimerno večjem številu, nego je odgovarjalo razmerje med obema strujama v stranki. Skoraj skrbno so bili izbrani ne samo vsi izraziti in vplivni predstavniki desnice, ampak prišlo je vanje toliko takih oseb, za katere se je vedelo, da se nagibljejo po vetru, ki piha. In danes ni nič čudnega, če je desničarska struja zrastle vodstvu črez glavo, posebno pa je čisto umevno, da gre parlamentarna skupina svojo pot, ne oziraje se na sklepe vodstva. Skupina je prekršila disciplino, kar mora imeti velike posledice na nadaljni razvoj stranke.

Razvoj dogodkov kaže, da je bil Serrati elab krmar stranke. Nihče ne more tajiti, da se nahaja stranka danes v tako ključnem položaju kakor še nikoli do sedaj. Na omenjenih dveh kongresih se bo morda položaj zjasnil, iz Serratijevega nerazumljivega in motnega mraka pride morda jasn dan, toda ta svetloba utegne stranko pokopati. Pomisliti moramo, da se vrše v okvirju stranke faktučne cepitve. Pričela se je v stranki agitacija obeh glavnih struj, ki se pobijata med seboj in kažete s tem v javnosti notranje razsulo stranke. In to se godi v času, ko mora delavstvo biti težko boje s kapitalizmom, ko se kapital vsepovsod pripravlja, da odvzame delavstvu one gmatne in gospodarske pridobitve, ki so bile sed desetletnih bojov. Vsled sporov med magnati te nekldaj tako močnejše stranke pada postojanka za postojanko socialističnih množic, ki se zate-

kajo pod varnejšo in solidnejšo streho. Zakaj množice so se navadile organizacij, vedo kakšno oporo imajo v njih.

Ni čuda, da v teh razmerah raste vpliv in prestiž druge silne proletarske stranke, ki je znala vse drugače izrabil svojo ugodni položaj, in katere moč temelji tudi na množicah. Ljudska stranka je pokazala, da zna držati svojo množico, postala je vladna stranka in imela velik vpliv zlasti na notranjo politiko države. Toda kar je glavno, je ne razjedajo notranji spori, kakor se godi to v socialistični stranki.

Prokletstvo brezvestne demagogije zadnjih let leži nad socialistično stranko in jo tlači kot mora. Kolebanje voditeljev kaže o pomankanju trdnih načel in jasnih smotrov. Postranskemu opazovalcu se zdi, kakor da se vrši ves ta boj le za zmago tega ali onega strankinega magnata in da so ljudske koristi le besedno mamilo za lahkovernno množico, ki čaka odločilni dejanj od svojih gromovnikov.

Nočemo prorokovati, kakšna bo odločitev na obeh omenjenih kongresih socialističnih ustanov, ki se bosta v kratkem vršila. Vendar pa je stopilo vprašanje sodelovanja v akuten stadij in je treba to dejstvo upoštevati.

Pričujoči članek se mi je preveč raztegnil, da bi se mogel obrniti k drugemu predmetu, ki je v zvezi s kolaboracionistično besnostjo Turatijevcev, kakor jo imenujejo komunisti. Za sodelovanje je treba namreč dveh: ne zadostuje, da so se socialistični parlamentarci izjavili za sodelovanje, treba je tudi od nasprotne strani volje in veselja za to sodelovanje. Zanimivo je razmatrati, kako so ostale italijanske stranke sprejele novi položaj, ki je nastal vsled omenjenega sklepa socialistične parlamentarne skupine in koliko je socialistična skupina s tem korakom pridobila ali pa izgubila. Toda o tem prihodnjč.

Amerika in evropski dolgovi

Listi so prinesli poročilo, da se je vlada Zedinjenih držav izjavila pripravljeno, da pod gotovimi pogoji privoli v revizijo medzavezniskih dolgov. Pri pogajanjih o mednarodnem posojilu za Nemčijo, ki se ravnokar vršijo v Parizu v odboru financierjev pri komisiji za reparacije ob sodelovanju poznanege amerikalnega kapitalista Morgana, se obrača mnogo pažnje vprašanju o vojnih medzavezniskih posojilih. Poročila, ki prihajajo v liste, so nezanesljiva in so tudi protislovna, kakor je to navadno, kadar se razpravlja o posojilih. Eno samo je vredno vere: da so odplačila nemških reparacij v zvezi z medzavezniskimi dolgotvi ter da vsako znatnejše znižanje reparacijskih dolgov mora dvesti do anuliranja medzavezniskih dolgov.

Po zadnjih podatkih ravnateljstva banke «Berkley» na seji amerikalnske trgovinske palače v Londonu, je današnje stanje teh dolgov sledeče:

Anglija dolguje Zedinjenim državam 4.166 milijonov dolarjev, ali po sedanjem kursu, 922 milijonov funtov šterlingov. Francoska dolguje Zedinjenim državam 3.351 mil. dolarjev, Angliji pa 557 milijonov funtov šterlingov. Italija je dolžna Zedinjenim državam 1.648 mil. dolarjev, Angliji pa 447 mil. funtov šterl. Rusija se je zadolžila pri Zedinjenih državah za 193 mil. dolarjev, pri Angliji za 561 mil. funtov šterl. in pri Franciji 5.755 mil. frankov. Belgija dolguje Franciji 3.027 mil. frankov, Zedinjenim državam 375 mil. dolarjev, Angliji 103 mil. funtov šterl. Vseskupni dolg rečenih držav Zedinjenim državam američkim znaša svoto okolo 9733 milijonov dolarjev. Skupno z obrestmi, ki jih do danes ni nikdo plačal, je porasel ta dolg do danes nič manje nego na 11 1/2 milijard dolarjev. Ves dolg Francije, Rusije in Belgije Angliji znaša 1.698 mil. funtov šterlingov, ali približno 7590 milijonov dolarjev, t. j. nadkrijuje znatno dolg Anglije Zedinjenim državam. — Dolg Rusije, Belgije in držav male antante Franciji je manjši, nego dolg same Francije Zedinjenim državam.

In tako je vprašanje o anuliranju medzavezniskih dolgov v prvi vrsti odvisno od Zedinjenih držav. V svoji poznani knjigi o gospodarskih posledicah vojne opozarja angleški ekonomist Keynes prvi na to, da najbistveniji predpogoj za gospodarsko obnovo Evrope mora biti anuliranje medzavezniskih vojnih dolgov. Ako dolgov ni bodo — je naglašal — medsebojno anulirani, bo morala zmagosna Francija plačati svojim zaveznikom štirikrat večjo svoto od one, ki jo je morala plačati Nemčiji leta 1871, ko je bila poražena. Roka Bismarcka je bila laglja, nego roka današnjih zaveznikov. Anuliranje zavezniskih prejšnjih dolgov bi inelo za evropske države resne koristi. To bi bil enkrat resen korak za rešitev problema nemških reparacij, ker bi se 9.733 milijonov dolarjev, ki jih je Evropa dolžna Zedinjenim državam, ali približno 69 milijard zlatih merk, moglo odpisati od reparacijskih dolgov Nemčije. To bi zmanjšalo skupni dolg Nemčije za tretjino in bi bil to znaten korak iz zagate, v katero ni zašla samo Nemčija, ampak tudi vsa Evropa.

Do danes je vlada Zedinjenih držav kategorično izjavljala, da se ne more odreči svojih zahtev od zaveznikov. Še nedavno je pisal neki new-yorski list, da o predlogu za anuliranje zavezniskih dolgov ne more biti govora in da se ne more razpravljati o njem. V približno istem zmišlju se je napram predstavnikom newyorških in washingtonskih listov izjavil tudi predsednik Harding v zvezi s poslednjim govorom Lloyd Georgea.

Ali predstavniki severo-američkega kupčjskega sveta začenejo že razumevati, da

o popolnem plačilu zavezniskih dolgov v resnici štetako ne more biti govora, kakor tudi ne o popolni poravnavi reparacijskih dolgov od strani Nemčije, in slednjici tudi ne o tem, da bi Anglija in Francija dobili svoje zahteve od Rusije v doglednem času. Ravno zato se mora prihodu Morgana in drugih predstavnikov amerikalnega sveta v Evropo pripisovati veliko pomembnost. Ako se uverijo slednji o praktični uresničnosti anuliranja zavezniskih dolgov, kakor tudi o tem, da je to predpogoj za gospodarski preporod Evrope, potem bi bila opravičena nada, da se izpremenijo nazori tudi v vodilnih političnih krogih Zedinjenih držav.

Ako se Zedinjene države odrečejo zahtev do vojnih zaveznikov, bo to sicer za njih prva grenka pilula po vojni. Ali pogoltniti jo, ne bo za njih — spričo njih izvrstnega gospodarskega položaja — nič težkega in tudi nič nevarnega. To bo enostavno brisanje neiztirgljivih dolgov!

N. S.

IZJAVA

«Razne okolnosti so prouzročile, da se moj odstop od predsedstva Političnega društva «Edinosti» spravlja s snovanjem posebne politične organizacije za Gorisko v neko zvezo, ki med njima nikakor ne obstoji. Naj mi bo dovoljeno razpršiti to nesporazumljenje s par kratkih dejanskimi ugotovitvami.

Na seji odbora Političnega društva «Edinosti», ki se je vršila 14. julija 1921., torej pred malo manj kot enim letom, sem se zaglasil «in statu dimissionis» in sem zahteval, naj se sklicuje čimprej občni zbor za volitev novega predsednika. Ustanovitve posebnega političnega društva za Gorisko se je sprožila na izrednem sestanku goriskega pododpora 24. februarja t. l. in šele 3. marca t. l. sem zvedel za ta predlog. Na izrednem občnem zboru 1. junija t. l., prvem, ki se je v hrišvil po moji gorjni izjavi, se je razpravljalo o goriskem predlogu in se je imel izvoliti nov odbor. Četudi ni prišlo do končnega sklepa o predlogu ne do novih volitev, sem ostal pri tem, kar sem bil sklenil že davno prej in za kar sem imel vedno več razlogov, v prvi vrsti čisto osebne narave: da namreč s prvega občnega zbora ne odidem več kot predsednik. Proti goriskemu predlogu sem uveljavil edino to, da je za upravljene stvarne namene naših goriskih rojakov nepotreben, ker se jim lahko zadosti v okvirju skupne edinstvene organizacije, a da je nevarno za stvar, ki nam mora biti nad vse, tembolj, ker bo predlagani Narodni svet povsem nezadosten surogat. Če bo treba, bom to o priliki obširneje obrazložil, ne da bi si nikakor ne želel tistega zadoščenja, da bi lahko enkrat dejal: «Saj sem rekel!»

Naši goriski rojakost si z znano izjavo izstavili drugi drugim najlepše spričevalo. Slučno so želeli ustanovitev posebnega političnega društva, složno so jo sklenili. Izven njih ni nikogar, ki bi jim to mogel braniti. Da bi torej hrup, ki je bil potemtakem pravzaprav nepotreben in ki je s člankom «Proč z razdiralci» v zadnji «Goriški Straži» dosegel svoj višek, na koncu ne zapustil čisto napačnih utiskov glede mojega stališča nasproti vprašanju posebne goriske politične organizacije, zato sem smatral za potrebno to kratko pojasnilo.

V Trstu, 24. junija 1922.

Dr. Josip Wilan.

Dnevne vesti

Prestolonaslednik v Trstu. Danes ob 8.45 prispje v Trst prestolonaslednik princ Humbert, da prisotvuje končnim tekmam telovadskega zleta. Na programu so spredvo po mestu od osrednjega kolodvora do trga Edinosti ter uradni sprejemi v vladni in mestni palači.

Odmevi poškode spomenika Alpincev na Krnu. Tržaško udrudjenje alpincev je izdalo sledeči proglas:

«Tržaški odsek nacionalnega udrudjenja alpincev zbran v izredni skupščini vsled vesti, da je bil poškedovan spomenik, ki ga je postavil turinski odsek nacionalnega udrudjenja alpincev v spomin slavnega zavzetja tega vrha in v proslavo italijanskih vojakov padlih na tem hribu; videč v tem činu blaznega barbarstva žalitev tega, kar ima italijanski narod najdražjega v svojem življenju kot nacija; spomin in proslava svojih mrtvih; ne da bi hotelo zmehčati dela oblastev, ne so poklicana, da zagotovijo pravici krivce, pozivljia generalni civilni komisarijat za Juljsko Benetijo, da zaukaže občinam v ozemlju med Kobaridom in Tolminom, da postavijo spomenik v prejšnji stan v nepreklicnem roku 15 dni ter da se po končani popravni sestaneje vsa zastopstva dolin na vrhu Krna za slavnostni obred zadoščenja; izjavlja, če vsled izostale intervencije vladnih oblastev ali vsled slabe volje (malvolere) občinskih občin spomenik ne bo vzpostavljen v prejšnjo obliko tekom omenjenega roka, da bo začelo pritegniti tudi udrudjenja ex-combatentov in političnih strank, katerim je na srcu sveti spomin naših mrtvih, vrsto napadalnih činov v znak čiste represalije proti prebivalstvu gori omenjenih občin.»

Odbor tržaškega fašija je sprejel sledeči dnevni red: «Sprejevši z grozo vest o svetostokrusnem činu zagrešenem na Krnu od človeških zverin, ki se niso ustavile niti pred svetostjo slave in smrti; med tem ko kliče indolentnim oblastvom in pozabljivim državljanom v spomin druge enako grde čine, ki so se pojavljali lanskega leta v zapučenih trških pečinah, in med tem ko vidi v tem zadnjem primeru nečloveškega barbarstva, nepošteno in neopremljivo

naziranje primitivnega ljudstva, katero se kljub hinavskimi izjavam lojalnosti kaže nevredno vsakega civiliziranega odnošaja in še bolj nevredno italijanske velikončnosti; ugotavlja z živo grenkostí, da pada prva odgovornost za tak položaj na neverjetne sisteme popustljivosti, ki jih je nebojevita vlada upeljala od prvih dni rešitve teh krajev; obžaluje še enkrat zastarelo slabost bližnjih in daljnih oblastev; zahteva, da oblastva ukazejo eksemplarično kazen ter prisilijo vse slovenske vasi v ozemlju med Kobaridom in Tolminom, da prispevajo z javnim nabiranjem k takojšnji obnovitvi pokvarjenega spomenika in da razum tega obvežejo vsa zastopstva občin na omenjenem ozemlju, da uradno prisostvujejo slavnostnemu obredu zadoščenja; in med tem ko obvezuje vse Italijane, ki zaslužijo to ime, da z najenergičnejšimi sredstvi zahtevajo, da slednji konča žalitev naših najsvetejših idealov in da imajo v svojih skromnih grobovih mir Mučeniki, ki so umrli, da bo Domovina žive la; zjavlja, če se ne bodo zahtevala ali dala omenjena zadoščenja, da si pridržuje izjaviti neupogljivo represalijo proti osebam in premoženju nesrečnih hujskačev, ki tu taborujejo kot večni sovražniki in pozabljajo da so brezimno divjaško pleme premagancev.»

Vlada vedno — nepristranska! V večerajšnjem socialističnem «Laboratore» čitamo: Zopet imamo nov dokaz, da so javni organi usuznjeni eni politični stranki. In to vključ slovesnim načelnim zadrlom gospodov, pretrvezo liberalnih državnikov. Celo šolska oblast pozablja, da je šola dom vzgoje in ne političnih strasti, kajti te dni je delala propagando za neki film v strankarske svrhe. Aesor za javni pouk, dr. Du Ban, je razposlal vsem šolam okroženju, s katero pozivlja učitelje, naj pri učencih delajo propagando za film «Giovinezza, giovinezza, primavera di bellezza.» Dejstvo, da šolska oblast tako hudo krši tisto pravilo združnosti in nepristranskosti napram strankam v območju šole, kaže, kako stavno. Treba ga je zabeležiti v dokaz, kako razumevajo oblasti nalogo javnega pouka.

Če ne gre z zakonom, pa — proti njemu! Ljudsko štetje po nekaterih nemških občinah južnega Tirola ni zadovoljilo tamošnjih Italijanov, ker je dotične kraje kazalo premalo «nemščev». Zato je vedno nepristranski generalni civilni komisar Credaro hitel, da odpomore temu «nedostatku». Odredil je revizijo. Ker pa tudi ta ni prinesla zaželjenega uspeha, so si mislili Italijani pod nepristranskim vodstvom G. Credara: če ne gre z zakonom, pa proti njemu! Zakon določa namreč, da je pri ljudskem štetju ugotoviti tudi «občevalni jezik.» Ta določba je bila gosp. Credaru in njegovim na poti. Zato je G. generalni civilni komisar preko zakona izdal svoja posebna «načela», ki odrejuje, da občevalnega jezika ni treba ugotavljati, čeprav to podpisuje zakon. Pač pa določajo, da je «vsako osebo italijanskega plemena, rojeno v Trentinu ali v jezikovno mešanem pasu, zapisati za Italijana brez vsake nadaljnjih poizvedb.» Torej nič več nifi se ne vprašujejo prizadeti Seveda ne ve nikdo — prvi — «Der Tiroler», — kaj je plemo? Kajti, če bi šlo le za ugotovitev «plemena», potem pa bi bili tudi razni sloviti Italijani z nemškimi, ali po italijanski spačenimi imeni najmanje polovica italijanskega prebivalstva Trentina — nemškega plemena. Pokazalo bi se, koliko nemške krvi je bilo poitalijančene! (Kakor pri nas, kjer kar mrگیli v italijanskem laboru imen slovenskega izvora. Saj je znano, kako je odpadniški živeli Istre in Dalmacije plodil od nekajd Italijansko njivo Trsta.) Ali G. Credaro je moder mož! Njegova «načela» imajo namreč veljati le za eno stran — proti Nemcem!

G. Credaro pa je izpremenil še druge določbe zakona za ljudsko štetje. Po njegovih «načelih» nima več določati glavlar družine glede nje občevalnega jezika. To je sedaj prepriščeno — oblastili! «Tiroler Tagblatt» pravi, da ne bi nikogar presenčilo, če bi Credaro kar sam začel izpolnjevati popisne pole, kakor mu bodo narekovali njegovi zaupniki. «Ali to naj si zapomnijo gospodje: Nikdo na vsem svetu ne bo smatral te komedije za resno. Naj le vpišujejo v svoje papirje, kar hočejo, kajti na zgodovino so taki eksperimenti še vedno učinkovali drugače, nego so pričakovali mogotci.»

Zopet prispevek k poglavlju o narodni zavednosti. Iz Gorice nam piše nekdo, ki je bil nehoté poslušalec in opazovalec: V neko slovensko restavracijo v Gorici sta prišla dva gosta iz Jugoslavije. Po vsej vnanosti se je moglo soditi, da sta trgovca. Naročila sta kosilo v kanibalski italijansceni. Restavrater-Slovenec, ki zna poleg materinščine tudi italijansko, furlansko, madzarsko, ju je nagovoril slovenski, videč njuno italijnsko jezikovno nezanje. Možakarja pa sta odgovarjala v mešanici, ki ni bila ne slovenska, ne italijanska.

Priljubo rescitoljubje, o j kje si doma? Pod tem naslovom nam pišejo: «Piccolo della sera delle ore 18» od ponedelja je prinesel vest, v kateri trdi, da je bil Avgust Zafran iz Ricmanj ranjen od nekega cigana, oziroma od straže tik neke smodnišnice (misli Katarinsko). Resnica pa je ta-le: V gostilni Ivana Kureta iz Ricmanj je neki neznanec ponujal gostom prstan na prodaj. Prstan si je ogledoval tudi Zafran ter izjavil, da ni prstan iz pravega zlata. Radi teh besed je začel neznanec Zafrana zmejavati in preljudnjati, za kar mu je Zafran prisolil zaosnik; pozneje mu je Z. še na cestí prisolil par zaosnik. Med tem časom je prišla tam mimo patrolja vojakov pod vodstvom podčastnika. Neznanec se je hotel maščevati nad Zafranom. Izjavil je poveljniku patrolje, da je Zafran blatil Italijo.

Patrolja je šla iskat po vasi Zafrana. Prišla je tudi v hišo Zafranovega očeta in zahtevala naj se ji odpre. Med tem ko je stari odpiral vrata, je njegov sin skušal zbežati skozi stranske vrata. Zapazilo so ga in so spustili za njim 2 strela. En strel ga je lahko ranil na koleno, drugi pa teško v stegno. Tedaj ne, kot je pisal «Piccolo», da je bil Zafran ranjen od cigana temveč da je bil ranjen od straže. Cemu zavija «Piccolo» ne vem! Cemu ne pove resnično, kot je prejel informacije od Zafrana, oziroma onih, ki so njemu blizu; če pa ne bi verjeli njemu, naj bi se obrnili na karabinersko postajo v Dolmo.

Vojaška oblast naj stvar preišče in naj ostro kaznuje krivce.

Selitveni urad javlja, da odide Izseljenjski vlak iz Trsta v Jugoslavijo v ponedeljek dne 26. t. m. popoldne iz postaje pri Sv. Andreju. Stranke, ki odstopajo z omenjenim vlakom, morajo svoje blago naloziti isti dan predpol-

dne. Natančne informacije pri Antonu Podborsček ulica Torre bianca 39.

Iz Sv. Marije Magdalene spodnje. Danes se bo vršila v gostilni «Konsumnega društva» na Kolonkovcu velika koncertna veselica. Tukajšnje pevsko društvo «Slava» bo praznovalo 30 letnico svojega življenja. Pevsko društvo «Slava» je zagledalo luč sveta dne 24. aprila leta 1892. Od tistega dne do danes je vedno s svojo slovensko pesmijo širilo omiko ne samo v svoji okolici, temveč tudi na Krasu in v bližnji Istri. Bratska pevsko društva iz naše bližnje okolice in kakor tudi iz bližnje Istre znajo predobro ceniti delovanje «Slava».

Šolska razstava v Šklednju. Učiteljsko školednske slovenske ljudske šole vabi vse, predvsem pa stariše otrok te šole, da si ogledajo razstavo risarskih in ročnih del otrok. Razstava bo odprta danes, v nedeljo, in sicer od 9. do 12. in od 15. do 17. Vstop prost.

Društvene vesti

Šolsko društvo bo imelo, kakor že naznanjeno, prihodnjo nedeljo 2. julija ob 10 uri dopoldne v Sežani svoj ustanovni občni zbor, a popoldne na prostem pod kosatimi drevesi veliko slavnost s sodelovanjem sledečih pevskih društev: «Kolo» iz Trsta, «Veslesla» iz Šklednja, «Tabor» iz Vrbove, «Adrija» iz Barkovelj, «Pevsko društvo» iz Divače, «Zvon» z Opčin, «Ilirija» iz Sv. Jakoba, «Zastava» iz Lonjerja, «Kmečkega izobraževalnega društva» iz Storij, «Bralnega in pevskega društva» iz Stanjela.

Slavnostni govor bo imel drž. posl. dr. Wilan. Postavljeni bodo različni paviljoni raznih podružnic in društev. Občinstvu bo gotovo pokazalo s številno udeležbo, da hoče podpirati ko veležavno kulturno ustanovo ter se hoče tudi navžiti ob zvoku naše pesmi, proizvajanih od društev, ki bodo tekmovala med seboj. Podrobnejši sponed bo pravočasno priobčen.

Dijaška Matica. Danes ob 10 seja pripravljalnega odbora.

Šetjakobska Čitalnica pozivlja še enkrat vse tiste, kateri niso še povrnili knjig javne knjižnice, da se torej danes od 9—11 ure, ker se drugače izbižejo iz knjižnice. Obenem so naproseni vsi, kateri bi lahko darovali kakšno knjigo, da se knjige sprejemajo tudi danes od 9—11. ure na stari policiji. Ker gre za skupno korist, se je nadejati, da se vsi odzovejo tej prošnji, da se prej ko mogoče zopet otvori knjižnica.

Šentjakobska Čitalnica pozivlja vse člane, članice in prijatelje društva, da se zbore danes ob 2 1/2 uri popoldne pred dvorano DKO, od koder odidemo skupno na spomniško slavnost bratskega društva «Slava». Odbor.

MDP Sv. Jakob. Jutri, v ponedeljek zvečer ob 20. uri odborova seja. Preds. J. Magdalenska podružnica Sv. Cirila in Metoda priredi svoj redni občni zbor v četrtek na dan Sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih otroškega vrta z občajnem dnevnim redom.

«Prosveta» (ods. za soc. izobrazbo). Predavanja: Pri Sv. Jakobu v občajnih prostorih bo predaval v torek, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer izv. Kusija o «rški revoluciji».

V Borštu bo predaval dne 1. julija ob 8. uri zvečer dr. Povh o «Zadružništvu».

Pevske vaje «Zveznega» zbora za tržaški, sežanski in istrski odsek se vrše 1. julija ob 16. in 2. julija ob 8. uri v šoli pri sv. Jakobu. Pevovodja.

Iz tržaškega življenja

Ukrajeno perilo. Dva kraljeva stražnika, ki sta patrolirala večeraj jutraj okoli pol petih po ulici delle Becherie, sta zagledala dva sumljiva možakarja, katerih vsak je nosil pod pazduho velik omot. Mož postavila sta pospešila korake, da bi dohitela možakarja. Toda ona dva sta to zavohala, vrгла omota od sebe in se nato spustila v divji beg. Stražnika sta pobrala omota in ju nesla na policijski komisariat v ulici della Sanità, kjer sta se omota odprla. Na dan je prišlo okoli 200 robecev, kaj ženskih oblek in nekaj parov čevljev. Pozneje se je izvedelo, da je bilo to blago ukrajeno v stanovanju Marije Bevilacqua v ulici Malcanton št. 6.

Roparski napad v kočiji. Čevljar Anten Carnel, star 45 let, stanujoč v ulici Tigor št. 13, je zastupil pred snočnjim ob pozni uri neko gostilno v ulici Riborgo, nato je stopil v kočijo, ki je stala nedaleč od omenjene gostilne, da ga popelje domov. Kočija je hotel ravno pogotati, ko stopi v kočijo nepovabljeni gost in pri sebi k čevljarju, kar pa temu ni šlo v glavo. Moža sta se delj časa gledala kot pes in mačka. Nenadoma pa zgrabi čevljarja huda jeza; in vrže neznanca iz kočije. Toda neznanec se je hotel po vsej sili peljati v isti kočiji. Radi tega je nastalo med njima hudo sporokanje. Kočija je svetoval čevljarju, naj pusti moža v kočiji, češ, da ga pozna za blago dušo. Samo včasih, ko je malo «v ročaj», je nekako surov. Da pa je bil neznanec «blaga duša», je čevljar kaj kmalu občutil. Neznanec ga je namreč prijel za roke, se polastil listnice, v kateri je pa bilo samo 20 lir, in nato zbežal. Čevljar je začel vpiti, kočijaž je ustavil kljuse.

Okodovanec je izstopil in se spustil za roparjem, katerega pa že ni bilo več na spregled Carnel se je vrnil na kraj, kjer je bil pustil kočijo. Toda kočijaž in kočija sta med tem tem časom izginita. Dogodek je bil naznanju policiji, ki zasleduje kočijaža in tolovaja.

Radi denarnih zadev. Delavec Karl Ritossa, star 31 let, stanujoč v ulici della Scalinata št. 11, je prišel večeraj proti večeru v navskrižje radi denarnih zadev s svojim svakom. Moža sta se delj časa sporekala. Kmalu pa je zgrabil svak delj za ga zasadi nasprotniku v desno koleno. Ranjenec je bil odpeljan v mestno bolnišnico. Okrval bo v 12 dneh, če ne bo komplikacij.

Pokušev samomor neznanke v Bošketu. Sinoči so pripeljali v agoniji v mestno bolnišnico okoli 25 let staro žensko. Žensko so našli zastropjeno s karbolno kislino v Bošketu. Ima črn klubok, mordero obleko in bele nogavice ter čevlje. Pri njej so našli listič z napisom: Alberta Kuncel. Vendar pa se ne more soditi, če je to njeno pravo ime.

Retirani postopač! V noči od petka na soboto je bilo aretiranih v starem mestu deset postopačev. Vsi so brez stalnega dela in brez stalnega bivališča. Trez izmed njih so dobili sedaj bivališče v zaporu v ulici Coroneo. Pri njih so našli namreč več kopov ponarejenih ključev. Ostale postopače so pa izgnali iz mesta s prepovedjo, da se ne smejo nikoli več pokazati v Trst. Izgnanci so doma z Naspeha. Dve preretani ženskaj blaženi. — 73.000 lir škode. Karer po navadi vsak petiči. Tako se

Polmenci tudi ta petek »naskočili« dve železni blagajni. Eno so naskočili in prevrtali v skladu s ...

Organizacija vojniških sirot v Trstu in okolici

Dne 17. junija t. l. se je vršil občni zbor »Organizacije« v prostorih »Trž. podpornega društva« v Trstu, ulica Torre bianca 39, I. ...

Na podlagi tega so se vršili pogovori med obema oddelkoma organizacije, da se premoženje razdeli na 2 enaka dela. Vse to se je izvršilo pravilno z obojestranskimi podpisami ...

Kmalu za tem so se začeli oglašati vedežni dobrotniki, ki so upoštevali naše delo ter nam nudili pomoč z radodarnimi prispevki. ...

Naše vrle oskrbnice so odločno pristale na predlog, da naj organizacija nadaljuje samostojno svojo pot. V tem smislu sem s pismom 19. maja 1919 poročala bivšemu predsedniku ...

Tako smo ostale s praznimi rokami. Vendar nismo obupale. Nastopili so najbrikležji časi. Kdor je imel vpogled v naše delovanje v prvih dveh letih po prevratu, je videl napore in žalost, ko nismo mogle blaziti velikega gorja ...

Novi zapiski. Izšla je 6. številka tega časopisa. V uvodniku nadaljuje dr. Dragotin Lončar kritiko o srbski kritiki slovenske politike. ...

Borzna poročila.

Table with 2 columns: Item name (e.g., Jadranska banka, Dalmacija, etc.) and Price/Value.

Rožjaki! Ne zabite na Šolsko društvo! ...

Vest iz Istre. Iz Klanca. Izobraževalno društvo »Slavnik« v Klanecu priredilo ob priliki domačega opasila dne 29. t. m. na dan sv. Petra in Pavla vrtno veselico ...

Vest iz Goriškega. Solsko vodstvo v Gabrovici pri Komnu priredi v četrtek na dan sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. veselico z raznovrstnim sporedom. ...

Vest iz Trsta. Tako! dolgčas mi je bil, — Ali je Rudin tam? — Tam. Volincev je snel kapo in sedel. ...

Pavlovna: — tega mu ne morete odpustiti. — »z na sem uverjena, da ima poleg izvrstnega uma tudi prekrasno srce. ...

in postala sva si intimna. Kako sva tedaj živela, o tem bova govorila kdaj pozneje. Zdal me morem. Nato je odšel v inozemstvo ...

Antonija Kukanja, Josip Colja poročena. Komen-Trst, 25. junija 1922.

ZAHVALA

Povodom smrti predragega očeta Ivana Bubnič

Družine Bubnič, Kuštrina, Dekleva.

Mali oglasi

ROČNA SOBA, predvojno delo, iz rezanega ameriškega orehovega lesa, umivalnik z mramorom, vzmeti, se proda po nizki ceni. ...

SOBA s hrano se odda poštenti osebi. Via Rigutti 5. Renar. 1258

EDINA delavnica za popraviljanje in poliranje pohištva. Kupuje se, prodaja in zamenja pohištvo vsake vrste. ...

DECKA krepkega, 15 letnega, z 2. realko, dam v trgovino, kjer bi imel stanovanje in hrano pri gospodarju, ter bi se pričel italijanskimi. ...

PO 7 LIR plačam 14 karatno zlato. Zamenjujem zlato in srebro. Sprejemajo se naročila in popravila. ...

POSTELJA se da v našem poštenti osebi. Via Istituto št. 18, III. 1249

DEKLICA poštenih starišev, z dobrimi spretnostmi, kateri ima veselo do življenja, želi dobiti službo. ...

KLAJNO apno za živino ima v zalogi lekarna v II. Bistrici 28,6.

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema od 9 do 7, Goriča, Piazza Vittoria 4, I. 1189

TRAZI SE stenografa ali stenografsko vješč. pisanju na stroju s poznanjem srpsko-hrvatskega i italijanskega jezika. ...

KNJIGOVODKINJO, sposobno in veščo v trgovini mošanskega blaga, sprejme Karel Škovič, Cernikal. 1222

PLOŠICE iz litega železa, različne in pešice za ognjišča v izbi imajo A. Cerneca, via dell'Olmo št. 4. 1225

KUPUJEM staro železo in druge kovine. Via dell'Olmo 4, A. Cerneca. 1226

ISCEM službe kot blagajničarka ali kaj sličnega. Izurjena sem v strojepisju, korespondenciji in knjigovodstvu. ...

GOZD se proda po ugodni ceni. Naslov pri upravnistvu. 1233

UCENEC poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejme v trgovino z mešanin blagom. ...

POSTELJE v vzmetjo za L 120.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, vzmeti L 55.— in drugo pohištvo se prodaja via Fonderia 3. 1237

POPOLNA SOBA L 600.—, druga bukova masivna z leskarico in psihu se prodaja. Fonderia 3. 1238

DUHOVNIK NA DEŽELI išče pridno in vestno kuharico-gospodnjo. Nastop službe čim prej. Ponudbe pod »Duhovnik na deželi« na upravnistvo. 1239

SIVALNI stroj »Singer« se proda za obroke. Sprejemajo se popravila. Torre bianca 10. 1240

PROSTVOLNO GASILNO DRUŠTVO V HRUSEVJU vabi k velikim vrtnim veselicam plesom, ki se bo vršila v nedeljo 25. junija točno ob 3. uri pop. na prostoru gospe Antonije Milharčič. ...

PRODA SE srednje posestvo obstoječe iz 7 parcel nji in travnikov, hiše s koncesijo za trgovino z mešanin blagom in vinotčo. ...

PRODA Kotel za kuhanje tropin, sliv itd. z železno petjo, da jo lahko obrača sama oseba; drži 104 l., zajamčeno, cena nizka. ...

POZORI Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 16

KRONE srebrne in zlata, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

SREBRNE KRONE plačam L 1.72, goldinarjo L 460. Pondares št. 6, I. nadstr. 1210

GLASOVIRJE, harmonije in orglje popravila in uglašje Andrej Pečar, Trst, via Valdirivo 15, I. telefon 14-72. 17

SIVILJA Angela Bizjak se priporoča cenj. damam. Greta št. 11. 864

ODDA SE v našem trgovinu z mešanin blagom, z vsem inventarjem, proti kavciji. ...

ODDA SE nova mlatilnica na motor z bencinom, montirana na vozu za prevažanje, čistilnica novega sistema, ročen stroj za pranje perila, več vinskih sodov različne velikosti, otroška postelja, različne police in omarje za prodajalno. ...

ISCEM tisoč lir na posojilo in sicer za samih 10 mesecev. Jamčim s hišo in vrtom, eventualno prepuštim vključbo na isto. Obresti se plačajo ugodno. ...

IZDAJE se »Za svojo družino vzamem izključno le Vaše festenine« priznal je eden največjih trgovcev z delikatesami v Trstu potniku tovarne TESTENIN v Ilirski Bistrici. ...

ZUPANSTVO V MATERII razpisuje mesto podtalnika z mesečno plačo 400 lir. ...

MATERIJA, 20. junija 1922. Župan: MARENZI. (434)

preko čela in se vrgel v naslonjač, kakor da ga je pripovedovanje utrudilo. — Veste, Mihajlo Mihajlič, — je začela Aleksandra Pavlovna: — vidim, da ste zloben človek; prav zares, nič niste boljši od Pigasova. ...

— Jaz nisem nikakor nameraval vzbuditi v vas zgražanje. — Aleksandra Pavlovna, — je izpregovoril končno on. — Jaz nisem obrekovalec. Sicer pa, — je dostavil nekaj resnice v tem, kar ste rekli. ...

— Morda se mu je vsadila v dušo misel, da on sploh ne pozna nravi Natalije, da mu je ona znabiti bolj tuja, nego si on misli, — morda se je v njem zbudilo ljubosumnje, morda je zasluhlil nekaj huđeega. ...

— Kaj da si se tako zgodaj vrnil? — ga je vprašala Aleksandra Pavlovna.

— Tako! dolgčas mi je bil, — Ali je Rudin tam? — Tam. Volincev je snel kapo in sedel. ...

Videli sem ga danes zjutraj pri Darji Mihajlovi. Zdal je on njen veliki vzor. Pride čas, ko se bo tudi od njega ločila. ...

— Morda se mu je vsadila v dušo misel, da on sploh ne pozna nravi Natalije, da mu je ona znabiti bolj tuja, nego si on misli, — morda se je v njem zbudilo ljubosumnje, morda je zasluhlil nekaj huđeega. ...

— Kaj da si se tako zgodaj vrnil? — ga je vprašala Aleksandra Pavlovna.

— Tako! dolgčas mi je bil, — Ali je Rudin tam? — Tam. Volincev je snel kapo in sedel. ...

Videli sem ga danes zjutraj pri Darji Mihajlovi. Zdal je on njen veliki vzor. Pride čas, ko se bo tudi od njega ločila. ...

— Morda se mu je vsadila v dušo misel, da on sploh ne pozna nravi Natalije, da mu je ona znabiti bolj tuja, nego si on misli, — morda se je v njem zbudilo ljubosumnje, morda je zasluhlil nekaj huđeega. ...

— Kaj da si se tako zgodaj vrnil? — ga je vprašala Aleksandra Pavlovna.

KNJIŽEVNA NOVOSTI

ŠEST MLADINSKIH IGER

Spisala Josip Ribičič in Ivan Vouk.
Izdalo in založilo društvo Prosveta v Trstu.
Cena broš. knjigi 5 L, vezani 7 L. — Cena posameznim snopičem 1'50 L.
I. snopič Jos. Ribičič: «Vraže», tro-dejanka.
II. snopič Jos. Ribičič: «Škrači», dvo-dejanka in «Pri Sv. Petru», enodej.
III. snopič Jos. Ribičič: «Čudodelna srajca» in «Mladje» enodejanki.
IV. snopič Iv. Vouk: «Trije snubci», tri slike.
Na prodaj v naslednjih knjigarnah:
J. Stoka, Trst, ulica Milano, Trani, Trst, ulica Cavana, Kat. tisk. dr. v Gorici, ulica Carducci, kakor tudi pri «Prosveti», Trst, ul. Fabio Filzi št. 10, L.

Naznanilo.

Podpisani odvetniki naznanjajo, da bodo njihove pisarne
od sobotah od 1. julija do 30. septembra odprte samo od 8¹/₂ do 13¹/₂.
V Trstu, junija 1922.

Dr. Josip Abram, dr. Josip Agneletto, dr. Ivan Marija Čok, dr. Josip Ferfolja, dr. Karel Ferluga, dr. Henrik Okretič, dr. Matej Pretner, dr. Joahim Ražem, dr. Josip Sedmak, dr. Edvard Slavik, dr. Gjorgje Vesel, dr. Josip Wilfan.

ČEVLIJARNICA

MICOLICH

Trst, via Udine 32 (vokal L' Ariosto) (prej Belvedere)
Izbera moškega, ženskega in otroškega obuvala. Sprejema naročila in popravila. Lastna delavnica. — Usnje zamčeno. Cene nizke. Postrežba točna.

IVAN KERŽE

ima v lastni zalogi najraznovrstnejše kuhinjske in druge hišne potrebščine iz aluminija, steklovine, lesa in emailirane prosti.
TRST — Piazza San Giovanni

AMBULATORIJ

za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni
D.ra G. & A. De Leo
Specialista spopolnjena na pariški kliniki
Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja cervi in kapavca.
Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.
Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.
Gorica, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzetta) 8

Urarna in zlatarna

Lorenzo Macor

Trst, Via Udine 26.
Velika izbira darov za birmo po najnižjih cenah.
Velik dohod budičk znamka „Velia“ in boljših.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom, uraduje v svoji lastni hiši ulica Torrebianca št. 19, I. n.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje **po 4%** večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.
Uradne ure za stranke od 9 do 13. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt
Št. telef. 25-67.

Dr. A. Grusovin

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.
Sprejema od 9—12 in od 3—7 ure.
Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli. 60)

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom
Ulica Pier Luigi da Palestrina št. 4, I.
Obrestuje navadne hranilne vloge po **5%**
vloge, vezane na trimesečno odpoved po 5¹/₂%, ako znašajo 20-30.000 Lit. po 6%, ako znašajo 30-40.000 „ po 6¹/₂%, ako presegajo 40.000 „
Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune
Posoja hranilne pušice na dom.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega premoženja nad 2300 zadrugnikov, vredno nad 50 milijonov lir.
Daje posojila na poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti.
Uradne ure od 8—13.
Tel. št. 16-04. Tel. št. 16-04.

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALOJZIJ POVH

Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Tvrdba

Giuseppe Struchel

Via Mazzini 36 (Vokal S. Caterina) (prej Via Nuova)

stavi naprodaj za prihodnji teden srajce iz zefira, najfinejše vrste, zamčene barve z dvojnimi zapestniki in posebnim ovratnikom

L 28.50.

Srajce zefir, črtane, z ovratnikom

„ „ „ svetle „

„ „ „ enobarvne „

„ sportne bele

„ „ rumene

Edina cena **L 28.50**

Posebno zdravljenje jetike I. Ozdravi se dušljivi kašelj ter revmatični krč (ischias) v treh dneh

Na zahtevo večjega števila bolnikov pr. dr. zdravnik
Dr. E. BALLERO iz FLORENCE
dne 26. tek. m. v Gorico (Via Rossini 10/L) ter ostane tu na razpolago 4 dni za eventualne nasvete.
Sprejemal bo od 9 do 11 in od 15 do 17.

Zaloga pohištva

ANTON BREŠČAK

Gorica, Via Carducci št. 14 (prej Gosposka ulica).

Doma kar manjka naj pregleda vsak — vse naj napiše si pri dnevnih luči — omare mize, stole, posteljnjak — in vse kar rabi sploh v domači kući. — Kar manjka, to mu preskrbi Breščak — štiri-najst številka ulica Giosue Carducci.

KUPIM

50.000 čebul lilije Sv. Antona

(Lilium candidum) 433
v obsegu od 20—40 cm. — Čebule morajo biti nepokvarjene in osušene v senci. Zglasiti se je predpoldne v cvetličarskem zavodu

M. GERMAN

Via Michelangelo Buon. št. 718.

Uvozna in izvozna tvrdka

Debiasio & Domenis

Trst, via Coroneo 13, tel. 12-34
lastno skladišče v prosti luki št. 4
opozarja na novodošle velike partije steklene, porcelane, emailirane kuhinjske posode in najrazlične ših šip v originalnih zabojih po najnižjih konkurenčnih cenah.
— Vse blago je češkega izvora. —

Največja prilika za birmo!

Srebrna ura z zlato veržico od **L 140.—** naprej edino 15
v ulici Scalinata 1, Francesco Buda

„DUNAV“

Splošna zavarovalna delniška družba z glavnim zastopstvom
V TRSTU, VIA V. BELLINI 9, L
prevzema zavarovanja proti požaru in vlomu, za življenje, prevažanje in steklo pod ugodnimi pogoji in najzmernejšimi pristojbinami. Iščete se povzod spretni agenti.

Buffet Millionig

(ex Stegu)
Trst — Via XXX ottobre 19 — Trst
IZBERA:
gnjati, salamov, sira. itd. — Dreherjevo pivo, posebna vina, teran, briško in istrsko NB. Naročila z dežele se izvršujejo še isti dan, ko ml dosepejo.
Cenj. odjemalcem se toplo priporoča udani lastnik (380) **IVAN MILLONIG.**

ŽIVNOSTENSKA BANKA

PODRUŽNICA v TRSTU

Ulica Roma vokal ul. Mazzini. — Lastna palača.
Delniška glavica in rezervni zaklad K. C. št. 225.000.000
Izvršuje kulturno vse bančne in menjalnične transakcije.
Uradne ure od 9-13

Velika zaloga in tovarna pohištva

A. JUG — Trst

Tovarna ulica sv. Martiri št. 21
Zaloga ul. sv. Lucija 5 in ul. dei Fabbri 10
Velika zaloga spalnih in jedilnih sob, kuhinjskega pohištva kakor tudi drugih predmetov.
Delo solidno. 11 Cene zmerne.

Velika zaloga manufakturnega blaga in izgotovljenih oblek z lastno krojačnico za moške in ženske obleke

Andrej Maurič

Via Carducci 11 (Gosposka ulica), Gorica.

Zobotehnični ambulatorij

Trst, Via Sette Fontane št. 6, I.
Odprt vsak dan od 9-13 in od 15-19
Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice.
Slovenecem se dovoli 10% popust in plačilo na obroke.
Delo z jamčeno. (58)

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TVRDKA

M. AITE

Trst — Via Mazzini št. 37 (prej Via Nuova) — Trst
naznanja cenj. odjemalcem, da se je preskrbela z veliko izbero blaga za moške in ženske obleke, platna, bombaževine, volnenih odev, zimic in vatairnih odev lastnega izdelka, trliža, volne in žime, izdelanega perila kakor tudi vsakovrstnih pletenin. Istočasno naznanja, da je preskrbljena z bogato izbero vseh potrebščin za pomlad in poletje po najzmernejših cenah.

ALESSANDRO LEVI-MINZI via dei Rettori 1 in via Malcantone 7-13

P OHIŠTVO

Absolutno konkurenčne cene. (76)

Purič Andrej

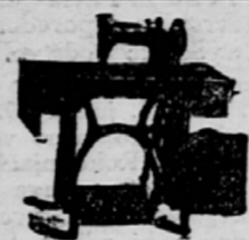
Trst — Via Media št. 6 — Trst

ima na prodaj večjo množino izgotovljenih štedilnikov ter prevzema in izvršuje točno vsakovrstna nova naročila.

SREBRNE KRONE

plačuje po višjih cenah kakor vsi drugi kupci

ALBERT POVH - Trst, Via Mazzini št. 46 (prej Via Nuova) (10)

Pozor na domačo tvrdko!

FRANC SAUNIG, Gorica, Gosposka ulica sedaj Via Carducci št. 25, naznanja slavemu občintvu, da ima veliko izbero **šivalnih strojev** več vrst za krojače, šivilje in čevljarje **iz najboljših nemških tovarnen, katere jamči 10 let.**

Dalje velika izbira dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. — Ceniki na zahtevo poštne prosti. Lastna mehanična delavnica. 45

Antonio Lelio Camatti

Trst, Via Mazzini št. 39, Telefon 29-85

Specialiteta tu- in inzemskega blaga za moške in ženske obleke. Paletot — izgotovljene obleke po meri — Bogata izbira dežnih plaščev — Kopalne moške in ženske obleke različnih vrst — Perilo — Nogavice — Ovratnice — Naramnice. Pletenine vseh vrst — Specijaliteta volnenih pokrival in odev; velika zaloga volne za blazine, trliža in potrebščin za neveste.
Prodaja na drobno in debelo. 9

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

Vokal via Valdirivo 27 — Via 30 ottobre 11
Izvršuje vse bančne posle.

Kupuje in prodaja raznovrstne tuje valute. — Prodaja in kupuje jugoslovanske krone. — Izvršuje nakazila SHS kron v Jugoslavijo. Sprejema SHS krone na obrestovanje po dogovoru.

Vloge na knjižice v Lirah obrestuje

po 4%

Vloge na tekoče račune po dogovoru.

Glavni sedež banke: **LJUBLJANA.**

Podružnice: Gorica, Maribor, Celje, Kranj, Ptuj, Brežice, Novisad, Sarajevo, Split, Metković.

Delniška glavica: **SHS kron 50.000.000.—**
Rezervni zaklad: „ „ **45.000.000.—**

Tel. št. 5-18. Uraduje od 9-13.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavica **L 15.000.000** Rezerve **L 5.100.000**

Dunaj, Opatija, TRST, Zadar. (1)

Afilirani zavodi v Jugoslaviji: **Jadranska banka, Beograd** in njene podružnice v Celju, Cavtatu, Dubrovniku, Ercegovem, Jelsi, Korčuli, Kotoru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Metkoviću, Sarajevu, Splitu, Šibeniku in Zagrebu.

Afilirani zavod v New-Yorku: **Frank Sakser State Bank.**

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4%. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:

Via Cassa di Risparmio št. 5 — Via S. Nicolò št. 9.

Telefon št. 1463, 1793, 2676. Blagajna posluje od 9 do 13. ure.